

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

LEGAL PRINCIPLES OF CONTROL IN THE FIELD OF ECONOMIC ACTIVITY BY LOCAL BODIES OF PUBLIC ADMINISTRATION

Гаврік Р. О.

Кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова,
м. Хмельницький, Україна
ORCID: 0000-0003-1557-0594

Галус О. О.

Кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова,
м. Хмельницький, Україна
ORCID: 0000-0002-5474-3323

Roman Havrik

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
Professor at the Department of Constitutional, Administrative and Financial Law,
Leonid Yuzkov Khmelnytsky University of Management and Law,
Khmelnytskyi, Ukraine

Olena Halus

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Constitutional, Administrative and Financial Law,
Leonid Yuzkov Khmelnytsky University of Management and Law,
Khmelnytskyi, Ukraine

У науковій статті авторський колектив провів наукове дослідження правових засад контролю у сфері господарської діяльності, що здійснюється місцевими органами публічної адміністрації. Зокрема, авторами визначено, що правові засади здійснення контролю у сфері господарської діяльності місцевими органами публічної адміністрації визначені як загальними нормами Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», так і спеціальним законодавством – нормами Законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування», іншими актами законодавства, в тому числі правовими актами місцевих органів публічної адміністрації. Визначено, що суб'єктами державного контролю у сфері господарської діяльності, не зважаючи на дефініцію «державний контроль», з боку місцевих органів публічної адміністрації можуть бути не тільки місцеві органи виконавчої влади, а й органи місцевого самоврядування. Останні вправі здійснювати заходи державного контролю у сфері господарської діяльності не як власні, а як делеговані повноваження виконавчої влади, передусім у сфері: використання та охорони земель, бюджетного законодавства (у частині здійснення платежів до місцевого бюджету на підприємствах і в організаціях незалежно від форм власності), дотриманням цін і тарифів, дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів. Відповідні контрольні повноваження місцевих органів публічної адміністрації можуть уточнюватися у правових актах самих органів. Зокрема, на рівні Хмельницької міської територіальної громади на рівні актів органів місцевого самоврядування громади врегульовані питання за дотриманням Правил користування приміським пасажирським автомобільним транспортом на території громади, в тому числі правил додержання перевізниками умов договорів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на приміських маршрутах загального користування; щодо забезпечення дотримання законодавства про рекламу і про торгівлю, якими визначено як правові засади здійснення такого контролю, так і осіб, уповноважених на проведення перевірок суб'єктів господарювання.

Ключові слова: місцевий орган публічної адміністрації; контроль; державний контроль у сфері господарської діяльності; орган місцевого самоврядування; делеговані повноваження; господарська діяльність; суб'єкт господарювання.

In the scientific article, the author's team conducted a scientific study of the legal basis of control in the field of economic activity, which is carried out by local bodies of public administration. In particular, the scientific article determined that the legal principles of control in the sphere of economic activity by local bodies of public administration are defined both by the general norms of the Law of Ukraine "On the Basic Principles of State Supervision (Control) in the Sphere of Economic Activity" and by special legislation - norms of the Laws of Ukraine. On local state administrations, "On local self-government", other legal acts, including legal acts of local bodies of public administration. Subjects of state control in the field of economic activity, regardless of the definition of "state control", on the part of local bodies of public administration can be not only local bodies of executive power, but also bodies of local self-government. The latter have the right to carry out state control measures in the field of economic activity not as their own, but as delegated powers of the executive power, primarily in the field of: land use and protection, budget legislation (in terms of making payments to the local budget at enterprises and organizations regardless of ownership forms), compliance with prices and tariffs, compliance with legislation on the protection of consumer rights. The relevant control powers of local bodies of public administration can be specified in the legal acts of the bodies themselves. In particular, at the level of the Khmelnytskyi urban territorial community, at the level of acts of the local self-government bodies of the community, the issue of compliance with the Rules for the use of suburban passenger road transport on the territory of the community, including the rules for compliance by carriers with the terms of contracts for the transportation of passengers by road transport on suburban public routes, is regulated; regarding ensuring compliance with the legislation on advertising and on trade, which define both the legal basis for such control and the persons authorized to conduct inspections of business entities.

Key words: local body of public administration; control; state control in the field of economic activity; local government; delegated powers; economic activity; subject of economic activity.

ВСТУП

Ефективний державний контроль у сфері господарської діяльності з одного боку відіграє важливу роль у забезпеченні законності та добросовісності ведення господарської діяльності суб'єктами господарських правовідносин, захисту прав споживачів та сприяння розвитку конкурентного середовища, з іншого – є невід'ємною функцією публічного управління, одним із важливих напрямків діяльності органів публічної адміністрації. У сучасних умовах, коли роль місцевого самоврядування значно зростає, яким передаються навіть повноваження, які є суто повноваженнями виконавчої влади, особливої актуальності набуває питання визначення правових засад здійснення контролю у сфері господарської діяльності не тільки органами державної влади, а й органами місцевого самоврядування. Належне наукове обґрунтування сутності та особливостей такого виду контролю зумовлює актуальність тематики природи контролю у сфері господарської діяльності, що здійснюється місцевими органами публічної адміністрації.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Тематика правової природи державного контролю у сфері господарської діяльності досліджувалася рядом науковців, таких як Н. В. Барахтян [1], В. М. Василенко [2], Н. А. Горбова [3], А. М. Івановська [4], О. М. Музичук [2], В. О. Невядовський [2], І. С. Орехова [5; 6;], В. А. Світличний [7], Л. В. Сорока [8] та інші. Ці науковці дослідили детально питання визначення поняття місцевого органу публічної адміністрації та особливості його адміністративно-правового статусу, в тому числі повноважень із здійснення державного контролю (А. М. Івановська), поняття державного контролю в цілому (В. М. Василенко, Н. А. Горбова, О. М. Музичук, В. О. Невядовський), правову природу та

форми державного контролю у сфері господарської діяльності (Н. В. Барахтян, І. С. Орехова, Л. В. Сорока), особливості здійснення окремих видів такого контролю (В. А. Світличний). Слід зазначити, що дослідження загальних засад здійснення державного контролю, що здійснюється місцевими органами публічної адміністрації дозволяє виокремити риси, спільні для усіх видів державного контролю, відмежувати державний контроль від державного нагляду. Наукові дослідження правової природи державного контролю у сфері господарської діяльності характеризуються різноманітністю підходів до визначення поняття «державний контроль у сфері господарської діяльності» та змісту основних форм такого державного контролю.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою цієї наукової статті є наукове дослідження правових засад контролю у сфері господарської діяльності, що здійснюється місцевими органами публічної адміністрації.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Емпіричний метод надав можливість зібрати необхідні дані для вивчення проблематики контролю у сфері господарської діяльності, що здійснюється місцевими органами публічної адміністрації. Метод спостереження дозволив опрацювати праці українських та зарубіжних науковців щодо визначення поняття державного контролю у сфері господарської діяльності. Для виведення поняття контролю у сфері господарської діяльності, що здійснюється місцевими органами публічної адміністрації застосовано спеціально-юридичний метод, а для змісту форм такого контролю – структурно-функціональний метод наукового дослідження. Через поєднання цих методів стаття пропонує комплексне розуміння вище-вказаної проблеми.

РЕЗУЛЬТАТИ

До місцевих органів публічної адміністрації можемо віднести такі органи, як: місцеві державні адміністрації як місцеві органи виконавчої влади, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, незалежно від того, чи виконують вони делеговані повноваження виконавчої влади чи ні, інші суб'єкти, якщо їм делеговано повноваження виконавчої влади або місцевого самоврядування, органи публічної адміністрації військово-цивільного характеру (військові адміністрації). Ці органи здійснюють державну або місцеву публічну владу, в тому числі виконують власні повноваження, повноваження, визначені законодавством про правовий режим воєнного стану, а також повноваження, делеговані в контексті децентралізації, в межах адміністративно-територіальної одиниці або територіальної громади [4, с. 38], в тому числі й щодо здійснення державного контролю у сфері господарської діяльності.

Власне державний контроль у сфері господарської діяльності у адміністративно-правовій доктрині визначається як діяльність уповноважених законом органів державної влади та місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо визначення відповідності або невідповідності діяльності суб'єктів господарювання встановленим законом приписам з метою виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства та забезпечення інтересів суспільства [1, с. 72], як комплекс правових, організаційних, інформаційно-інспекційних заходів, що проводяться уповноваженими органами влади при цьому [8, с. 176]. Заходи державного контролю у сфері господарської діяльності, передусім у формі перевірок, ревізій, обстежень здійснюються з метою перевірки дотримання суб'єктами господарювання вимог законодавства: валютного, податкового, про ціни, про захист економічної конкуренції, земельного, водного, лісового та природоохоронного, трудового, про охорону праці, за дотриманням норм і правил, якими встановлено обов'язкові вимоги щодо умов здійснення господарської діяльності, за якістю і безпечністю продукції та послуг [9]. Крім цього, у адміністративно-правовій доктрині зазначається й на інших видах державного контролю у сфері господарської діяльності – щодо охорони життя і здоров'я, охорони праці, громадської та виробничої безпеки в ході здійснення господарської діяльності суб'єктами господарювання (мається на увазі санітарно-епідеміологічний контроль, контроль за пожежною безпекою, контроль пов'язаний із хімічним захистом населення, контроль за додержанням вимог про охорону праці, контроль пов'язаний із

додержанням вимог щодо управління відходами, контроль пов'язаний із додержанням вимог правил організації безпечного руху на транспорті), а також державний фінансовий контроль (податковий, митний, за дотриманням законодавства про соціальне страхування, про здійснення публічних закупівель, бюджетного тощо [7, с. 120]).

Попри дефініцію «державний контроль», суб'єктами його здійснення можуть бути не тільки органи державної (передусім виконавчої) влади, а й недержавні суб'єкти публічної адміністрації, зокрема органи місцевого самоврядування. Відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» державний контроль (нагляд) – це діяльність щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища, причому серед суб'єктів його здійснення згадано як органи виконавчої влади (в тому числі місцеві), так і органи місцевого самоврядування, причому уточнено, що відповідні повноваження із здійснення заходів державного контролю у сфері господарської діяльності повинні бути закріплені законом [10].

Зокрема, контрольні повноваження місцевих державних адміністрацій як місцевих органів публічної адміністрації визначені у ст. 16 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», відповідно до якої останні здійснюють державний контроль у сферах: збереження і раціонального використання державного майна; фінансової дисципліни, обліку та звітності, виконання державних контрактів і зобов'язань перед бюджетом, відшкодування шкоди, заподіяної державі; використання та охорони лісів, надр, води, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та інших природних ресурсів; охорони праці; додержання правил торгівлі, побутового, транспортного, комунального обслуговування, законодавства про захист прав споживачів тощо [11]. Говорячи про повноваження органів місцевого самоврядування щодо здійснення державного контролю у сфері господарської діяльності, то відповідно до ст. ст. 26, 28 і 30 Закону України «Про місцеве самоврядування» органи місцевого самоврядування виконують як делеговані повноваження щодо здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, контроль за дотриманням зобов'язань щодо платежів до місцевого бюджету на підприємствах і в організаціях незалежно від форм власності, контроль за дотриманням цін і тарифів, за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів тощо [12].

Відповідні повноваження уточнюються у інших нормативно-правових актах.

Наприклад, контрольні повноваження органів місцевого самоврядування у сфері надання послуг пасажирського автомобільного транспорту виводяться із положень Закону України «Про автомобільний транспорт» та Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 року № 176, а деталізуються у Правилах користування приміським пасажирським автомобільним транспортом на території Хмельницької міської територіальної громади (затвержені рішенням виконкому від 28 вересня 2017 року № 695). Відповідно до останнього документа визначається порядок здійснення контролю за дотриманням Правил; передбачено, що контролю підлягають всі перевізники, що здійснюють перевезення пасажирів на території Хмельницької міської територіальної громади відповідно до укладених договорів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на приміських маршрутах загального користування, а власне контроль здійснюють уповноважені представники управління транспорту та зв'язку Хмельницької міської ради, шляхом проведення перевірок дотримання перевізниками умов договорів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на приміських маршрутах загального користування та виконання вимог цих Правил. За результатами перевірки перевізника складається акт, у якому зазначаються виявлені під час перевірки порушення перевізником умов договору на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на міських маршрутах загального користування або цих Правил. З метою усунення встановлених порушень в подальшому здійснюється повторна перевірка. У разі виявлення трьох порушень (невиконання або неналежного виконання) зобов'язань перевізника за договором або вимог Правил, зафіксованих актами та допущених протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дати складання першого акту, Організатор має право в односторонньому порядку достроково розірвати договір про організацію перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування [13]. На реалізацію рішення виконкому від 28 вересня 2017 року № 695, прийняте рішення від 12 квітня 2018 року № 274, яким затверджено Положення про робочу групу з питань організації та контролю за роботою громадського транспорту в м. Хмельницькому. Відповідно до нього було визначено склад та повноваження відповідної робочої групи, передбачено, що вона уповноважена на здійснення перевірок дотримання перевізниками, які залучаються для обслуговування міських автобусних маршрутів, умов Договорів про організацію пе-

ревозення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому, а в подальшому – на проведення повторної перевірки щодо усунення порушень умов Договорів про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому [14].

Схожі правові акти з питань регулювання у сфері господарської діяльності на муніципальному рівні прийняті й щодо забезпечення дотримання законодавства про рекламу (рішення виконкому Хмельницької міської ради від 25 січня 2018 року № 59 «Про затвердження Правил розміщення вивісок у місті Хмельницькому», відповідно до якого контроль за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про рекламу в частині розміщення вивісок здійснює управління архітектури та містобудування виконавчого комітету Хмельницької міської ради [15]), про торгівлю (Правила торгівлі на ринках м. Хмельницького, затвержені рішенням Хмельницької міської ради від 12 лютого 2003 року № 16, відповідно до якого є можливим здійснення перевірок роботи продавців, які здійснюють свою діяльність на території ринку [16]) тощо.

ДИСКУСІЯ

На жаль, в адміністративно-правовій доктрині залишається невизначеним питання правової природи контролю у сфері господарської діяльності, що здійснюється місцевими органами публічної адміністрації. Крім того, зберігається дискусія щодо визначення поняття «державний контроль у сфері господарської діяльності» та змісту основних форм такого державного контролю.

ВИСНОВКИ

На підставі вище викладеного наукового дослідження, можемо визначити, що правові засади здійснення контролю у сфері господарської діяльності місцевими органами публічної адміністрації визначені як загальними нормами Закону України «Про правові засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», так і спеціальним законодавством, в тому числі правовими актами місцевих органів публічної адміністрації. Суб'єктами державного контролю у сфері господарської діяльності, не зважаючи на дефініцію «державний контроль», з боку місцевих органів публічної адміністрації можуть бути не тільки місцеві органи виконавчої влади, а й органи місцевого самоврядування. Останні вправі здійснювати заходи державного контролю у сфері господарської діяльності не як власні, а як делеговані повноваження виконавчої влади. Відповідні контрольні повноваження місцевих органів публічної адміністрації можуть уточнюватися у правових актів самих органів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Barakhtian, N. V. (2014). Poniattia ta formy derzhavnoho kontroliu u sferi hospodarskoi diialnosti [Concepts and forms of state control in the field of economic activity]. *Pravo i suspilstvo – Law and society*, 2, 69-75. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2014_2_14 [In Ukrainian].
2. Vasylenko, V. M., Muzychuk, O. M., & Neviadovskyi, V. O. (2024). Sutnist ta osoblyvosti nahliadu ta kontroliu u suchasni derzhavi [The essence and characteristics of state supervision and control in the modern state]. *Forum prava – Forum of law*, 1, 58-64 Retrieved from http://forumprava.pp.ua/files/058-064-2024-1-FP-Vasylenko,Muzychuk,Neviadovskyi_8.pdf. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.10156314> [In Ukrainian].
3. Horbova, N.A. (2019). Pryroda derzhavnoho kontroliu (nahliadu) ta henezys yoho zakonodavchoho vyznachennia [The nature of state control (supervision) and the genesis of its legislative definition]. *Pravo ta derzhavne upravlinnia – Law and public administration*, 1, 1, 37-42. Retrieved from http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2019/tom_1/8.pdf [In Ukrainian].
4. Ivanovska, A. M., & Havrik, R. O. (2024). Do pytannia pro vyznachennia administratyvno-pravovoho statusu mistsevykh orhaniv publichnoi administratsii [On the question of determining the administrative and legal status of local public administration bodies]. *Ekonomika. Finansy. Pravo – Economics. Finances. Law*, 4, 36-39. Retrieved from <http://efp.in.ua/uk/download/review?id=1317>. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.4.7> [In Ukrainian].
5. Orekhova, I. S. (2011). Poniattia i sutnist derzhavnoho kontroliu u sferi hospodarskoi diialnosti [The concept and essence of state control in the field of economic activity]. *Aktualni problemy derzhavy i prava – Actual problems of the state and law*, 58, 483-490 Retrieved from <http://www.apdp.in.ua/v58/76.pdf> [In Ukrainian].
6. Orekhova, I. S. (2011). Formy derzhavnoho kontroliu u sferi hospodarskoi diialnosti [Forms of state control in the field of economic activity]. *Aktualni problemy derzhavy i prava – Actual problems of the state and law*, 60, 535-542 Retrieved from <http://www.apdp.in.ua/v60/76.pdf> [In Ukrainian].
7. Svitlychnyi, V. A. (2023). Suchasnyi pohliad na vydovu dyferentsiatsiiu derzhavnoho kontroliu u sferi hospodarskoi diialnosti v Ukraini [A modern view of the different types of state control in the sphere of economic activity in Ukraine]. *Juris Europensis Scientia*, 6, 114-121. Retrieved from http://jes.nuoua.od.ua/archive/6_2023/23.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32782/chern.v6.2023.21> [In Ukrainian].
8. Soroka, L. V. (2020). Derzhavnyi nahliad i kontrol yak osnova administratyvno-pravovoho zabezpechennia ta realizatsii derzhavnykh harantii [State supervision and control as the basis of administrative and legal provision and implementation of state guarantees]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Serii: yurydychni nauky – Academic notes of TNU named after V.I. Vernadsky. Series: legal sciences*, 31, 4, 173-177. Retrieved from https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/4_2020/30.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32838/1606-3716/2020.4/28> [In Ukrainian].
9. Hospodarskyi kodeks Ukrainy vid 16 sichnia 2003 roku № 436-IV [Economic Code of Ukraine dated January 16, 2003 No. 436-IV]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> [In Ukrainian].
10. Pro osnovni zasady derzhavnoho nahliadu (kontroliu) u sferi hospodarskoi diialnosti: Zakon Ukrainy vid 5 kvitnia 2007 roku № 877-V [On the basic principles of state supervision (control) in the sphere of economic activity: Law of Ukraine dated April 5, 2007 No. 877-V]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text> [In Ukrainian].
11. Pro mistsevi derzhavni administratsii: Zakon Ukrainy vid 9 kvitnia 1999 roku № 586-IV [On local state administrations: Law of Ukraine dated April 9, 1999 No. 586-IV]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> [In Ukrainian].
12. Pro mistseve samovriaduvannia: Zakon Ukrainy vid 21 travnia 1997 roku № 280/97-vr [On local self-government: Law of Ukraine of May 21, 1997 No. 280/97-vr]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> [In Ukrainian].
13. Pro zatverdzhennia Pravyl korystuvannia prymiskym pasazhyrskym avtomobilnym transportom na terytorii Khmelnytskoi miskoi terytorialnoi hromady: zatverdzeni rishenniam vykonavchoho komitetu Khmelnytskoi miskoi rady vid 28 veresnia 2017 roku № 695 [On the approval of the Rules for the use of suburban passenger road transport on the territory of the Khmelnytskyi urban territorial community: approved by the decision of the executive committee of the Khmelnytskyi City Council dated September 28, 2017 No. 695]. *Khmelnytska miska rada: ofitsiyni sait – Khmelnytskyi City Council: official website*. Retrieved from <https://www.khm.gov.ua/uk/content/pro-zatverdzhennya-pravil-koristuvannya-primiskim-pasazhirskim-avtomobilnim-transportom-na> [In Ukrainian].
14. Pro stvorennia robochoi hrupy z pytan orhanizatsii ta kontroliu za robotoiu hromadskoho transportu v m. Khmelnytskomu ta zatverdzhennia Polozhennia pro nei: zatverdzeni rishenniam vykonavchoho komitetu Khmelnytskoi miskoi rady vid 12 kvitnia 2018 roku № 274 [On the creation of a working group on the organization and control of public transport in the city of Khmelnytskyi and the approval of its Regulations: approved by the decision of the executive committee of the Khmelnytskyi City Council dated April 12, 2018 No. 274]. *Khmelnytska miska rada: ofitsiyni sait – Khmelnytskyi City Council: official website*. Retrieved from <https://www.khm.gov.ua/uk/content/vid-12042018-roku-no-274-pro-stvorennya-robochoyi-grupy-z-pytan-organizaciyi-ta-kontrolyu-za> [In Ukrainian].
15. Pro zatverdzhennia Pravyl rozmishchennia vyvisok u misti Khmelnytskomu: zatverdzheno rishenniam vykonavchoho komitetu Khmelnytskoi miskoi rady vid 25 sichnia 2018 roku № 59 [On the approval of the Rules for placing signs in the city of Khmelnytskyi: approved by the decision of the executive committee of the Khmelnytskyi City Council dated January 25, 2018 No. 59]. *Khmelnytska miska rada: ofitsiyni sait – Khmelnytskyi City Council: official website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2018-%D0%B2%D1%80#Text> [In Ukrainian].

official website. Retrieved from <https://www.khm.gov.ua/uk/content/vid-25012018-roku-no-59-pro-zatverdzhennya-pravyl-rozmishchennya-vyvisok-u-misti-hmelnyckomu> [In Ukrainian].

16. Pravyla torhivli na rynkakh m. Khmelnytskoho, zatverdzeni rishenniam Khmelnytskoi miskoi rady vid 12 liutoho 2003 roku № 16 [Rules of trade in the markets of Khmelnytskyi, approved by the decision of the Khmelnytskyi City Council of February 12, 2003 No. 16]. *Khmelnytska miska rada: ofitsiyni sait – Khmelnytskyi City Council: official website*. Retrieved from https://www.khmelnytsky.com/portal/ses/10/10_16.htm [In Ukrainian].